

**INSTYTUT NAUK PEDAGOGICZNYCH UNIWERSYTETU OPOLSKIEGO
WYŻSZA SZKOŁA ZARZĄDZANIA I ADMINISTRACJI W OPOLU
WYŻSZA SZKOŁA PEDAGOGICZNA ZNP W WARSZAWIE**

OŚWIATA ETNICZNA W EUROPIE ŚRODKOWEJ

**pod redakcją Zenona Jasińskiego
Tadeusza Lewowickiego**

**Dom Współpracy Polsko-Niemieckiej
Haus der Deutsch-Polnischen
Zusammenarbeit**

PL - 45-068 Opole, ul. 1-go Maja 13/2

M22

OPOLE 2001

SPIS TREŚCI

Wstęp	11
POLITYKA OŚWIATOWA PAŃSTWA WOBEC MNIEJSZOŚCI NARODOWYCH	
Tadeusz LEWOWICKI, Uwarunkowania i odmiany edukacji wielokulturowej oraz międzykulturowej	17
Wiktor RABCZUK, Mniejszości narodowe i etniczne a problem standardów edukacyjnych w Unii Europejskiej	25
Ryszard PACHOCIŃSKI, Oświata wobec mniejszości narodowych w ujęciu porównawczym	39
Wiesław LESIUK, Oświata wobec mniejszości narodowych i etnicznych w Danii i w Niemczech na przykładzie podzielonego Szlezewiku	47
Yaacov IRAM, Oświata mniejszości narodowych – problemy, obietnice i perspektywy	57
Stefan LIGUS, System oświatowy Północnej Nadrenii-Westfalii (RFN) wobec mniejszości narodowych	65
INSTYTUCJE OŚWIATY SZKOLNEJ I POZASZKOLNEJ	
Theodor DOMEJ, Szkoła a grupy narodowościowe w Austrii	75
Tadeusz SIWEK, Oświata mniejszościowa w Republice Czeskiej u progu XXI wieku	95
Janina URBAN, Aniela RÓŻAŃSKA, Oświata polskiej mniejszości narodowej na Zaolziu – raport o stanie oświaty i instytucjach oświatowych w roku 2000	105
Kornelia LASOTA, Macierz Szkolna na terenie Zaolzia jako instytucja wspomagająca szkolnictwo	127
Wawrzyniec KONARSKI, Prawno-edukacyjny status mniejszości szwedzkojęzycznej w Finlandii	135
Urszula KACZMAREK, Problemy oświaty etnicznej na Węgrzech	143
Zenon JASIŃSKI, Tradycje oświatowe Polaków w Republice Słowackiej	153
Ludwig ELLE, Kształcenie mniejszości narodowych w Europie Środkowej u progu XXI wieku – szkolnictwo serbskie w Niemczech	167
Jerzy NIKITOROWICZ, Instytucje edukacyjne dla mniejszości białoruskiej	181
Dorota MISIEJUK, Działalność i potencjał społeczno-kulturowy organizacji Związku Ukraińców Podlasia	193
Witold BOBROWSKI, Polityka oświatowa państwa a mechanizmy blokowania tożsamości etniczno-kulturowej na przykładzie Kaszub	201
Kazimierz KOSSAK-GLÓWCZEWSKI, Z doświadczeń edukacyjnych Kaszubów. Spór o język kaszubski w szkole i o koncepcje edukacji etnicznej w teorii i praktyce	207
Bogdan B. HOFFMANN, Przyczynek do rozważań nad tożsamością Ślązaków	219

Jože LIPNIK, Szkolnictwo słoweńsko-węgierskie w Słowenii	225
Bożena CZĄSTKA-SZYMON, Sytuacja szkolnictwa węgierskiego na terenie Słowacji	229
Irena LOKŠOVÁ, Aktualne problemy stosunków słowacko-węgierskich oraz szkolnictwa słowacko-węgierskiego w Republice Słowackiej	249
Maria M. URLIŃSKA, Łotwa – kraj różnic i wielkich nadziei	255
Iwan ZIAZIUN, Mniejszości narodowe Ukrainy – wykształcenie, kultura, status społeczny	271

NAUCZYCIEL W SZKOLE ETNICZNEJ

Irena PARFIENIUK, Przygotowanie nauczyciela do pracy w środowisku zróżnicowanym etnicznie	285
Ewa OGRODZKA-MAZUR, Paradygmat kompetencyjny w kształceniu pedagogów dla oświaty mniejszościowej	295
Alina SZCZUREK-BORUTA, Percepcja „innego” ucznia przez nauczyciela żyjącego i pracującego w warunkach wielokulturowości	305

ETNIKUM ROMSKIE

Blahoslav KRAUS, Problemy wychowania dzieci romskich w Republice Czeskiej	317
Jana HRONCOVÁ, Analiza przestępczości nieletnich w Republice Słowackiej, ze szczególnym uwzględnieniem grupy Romów	323
Dagmar KOVÁČIKOVÁ, Wychowanie wielokulturowe a tożsamość romska	329
Tatiana MATULAYOVÁ, Praca socjalna w środowisku Romów	335

WYBRANE IDEE DYDAKTYCZNE

Eugenia KARCZ, Zainteresowanie polskiego czasopiśmiennictwa szkolnictwem mniejszościowym po roku 1990	341
Ludwik KOZOŁUB, Miejsce regionalizmu dydaktycznego w programach nauczania szkół średnich dla pracujących	347
Ryszard KANTOR, Zabawa jako składnik wychowania interetnicznego	355
Helena LEGOWICZ, Biblioteki publiczne dla mniejszości narodowych w Republice Czeskiej	363
Anna ŽILOVA, Mniejszość etniczna na Słowacji jako mniejszość społeczna	369
Informacja o autorach	373